

KONFERENCJA

poświęcona problemom rewolucji lat 1905—1907
i sytuacji Austro-Węgier na przełomie XIX i XX wieku

INFORMACJA O PRZEBIEGU KONFERENCJI

Z inicjatywy Zakładu Historii ZSRR i Europy Środkowej Instytutu Historii PAN odbyła się 27—28 V 1965 r. konferencja historyków polskich interesujących się problemem międzynarodowego znaczenia rewolucji 1905 r. w Rosji, a także rolą i znaczeniem Austro-Węgier na przełomie XIX i XX w.

Otwierając sesję, kierownik Zakładu, prof. dr Rafał Gerber, stwierdził, że stanowi ona pierwszą szerszą próbę publicznego przedyskutowania istotnych zagadnień historii powszechnej, a więc zakresu badań historycznych, które w zestawieniu z osiągnięciami w dziedzinie studiów nad naszą historią narodową przedstawiają się jeszcze dość skromnie.

Na znaczenie sesji jako praktycznego kroku zmierzającego do przełamania impasu w dziedzinie historii powszechnej zwrócił uwagę w swym przemówieniu powitalnym Sekretarz Naukowy PAN, prof. dr Henryk Jabłoński. Mówca podkreślił, iż badania nad historią powszechną pozwolą na jeszcze głębsze ujęcie problemów historii naszego narodu dzięki możliwościom zastosowania paralel historycznych między dziejami poszczególnych narodów.

Właściwe obrady sesji rozpoczął referat prof. dra Ludwika Bazyłowa pt. *Z zagadnień genezy rewolucji 1905 r.* Dr Władysław Serczyk wygłosił referat *Rewolucja 1905 r. na Ukrainie*, a dr Piotr Łossowski *Rewolucja 1905 r. w guberniach nadbałtyckich*. Wpływ rewolucji 1905 r. na próby rozwiązania sprawy polskiej w Rosji poruszył dr Mieczysław Wierchowski w referacie *Sprawa polska w programach i taktyce rosyjskich partii politycznych w latach 1905—1914*. Ostatnim referatem traktującym o rewolucji 1905 r. było wystąpienie prof. dra Rafała Gerbera *Wpływ rewolucji 1905 r. na kraje Europy Środkowej*. W dyskusji zabralo głos dziewięciu mówców.

Drugi dzień obrad otworzył referat doc. dra Adama Galosa pt. *Nacjonalistyczne organizacje w Austro-Węgrzech na tle związków nacjonalistycznych w Europie*. Następnie doc. dr Józef Buszko wygłosił referat

*Austro-Węgry a sprawa wyłączenia Polaków w zaborze pruskim 1908—1914*¹. Dr Kazimierz Rosen-Zawadzki omówił w swym referacie plan wojenny Austro-Węgier z 1914 r. Poza ramami chronologicznymi pozostawał referat dra Józefa Lewandowskiego o kształtowaniu się prób integracji Europy Środkowej po I wojnie światowej. W dyskusji w drugim dniu obrad uczestniczyło osiem osób.

¹ Referatu doc. dra J. Buszki nie publikujemy, gdyż został on wydrukowany w Śląskim Kwartalniku Historycznym „Sobótka”, 1965, nr 4.